

Vy_32_Inovace_06 _Austrálie a Oceánie

Základní škola Jindřicha Pravečka Výprachtice 390

Reg.č. CZ.1.07/1.4.00/21.1674

Autor: Bc. Petr Grossmann

Anotace

Digitální materiál je věnován učivu zeměpisu v 7. ročníku. Zabývá se základními geografickými poznatky Austrálie a Oceánie. Věnuje se povrchu, vodstvu, podnebí, obyvatelstvu. Slouží jako podklad pro zápis, samostudium, popřípadě pro e-learning. V závěru jsou k dispozici otázky k opakování a k rozšíření učiva.

Austrálie

- je to světadíl i stát
- Austrálie je starý kontinent
- nejmenší světadíl, leží na jižní polokouli
- 6. největší stát světa
- hl. město je Canberra
- konstituční monarchie – za hlavou státu je považována anglická královna
- na SV v Korálovém moři – Velká útesová bariera = největší korálový útvar na Zemi (1900 km)
- největší ostrov – Tasmánie

Povrch

- převážně jednotvárný
- většina australského povrchu má pouštní nebo polopouštní charakter
- Západ
  - Západoaustralská plošina - pouště (Velká písečná poušť, Gibsonova, Velka Viktoriina)
- Střed
  - Středoaustralské nížiny, Velká artéská pánev, solná jezera (Eyreovo j.), creeky = občasné vodní toky
- Východ
  - Velké předělové pohoří (Mount Kosciusko 2230), Australské Alpy (NP)
  - převážně suché tropické podnebí
- Jih
  - subtropy

Vodstvo

Austrálie nemá moc významných toků

- ř. Murray, Darling,
- podzemní voda (artézské studně)
- bezodtoké oblasti

Přírodní poměry

- velké území zaujímají pouště a polopouště
- mnoho australských organismů je zcela unikátních (endemit)
- ptakopysk, ježura, klokan, koala, emu, eukalypty (blahovičníky), akácie

Obyvatelstvo

- 21 000 000 obyvatel
- malá hustota zalidnění
- 95 % obyvatel je **britského nebo irského původu**
- v Austrálii žije asi 380 000 **původních obyvatel – hnědé až černé barvy pleti**
  - ti obývají především Severní teritorium a ostrovy v Torresově průlivu.
- 85 % obyvatel **žije ve velkých městech**
- katolická země
- úředním jazykem je angličtina

Hospodářství Austrálie

- vyspělý průmyslově – zemědělský stát
- nerostné suroviny - železná ruda, bauxit, barevné kovy, černé uhlí, stříbro, zlato, diamanty ropa,...
- **průmysl** - soustředěn v největších městech – těžební, energetika, hutnictví, chemický, petrochemie, strojírenský, potravinářský
- **zemědělství** - chov ovcí (vlna, maso), skotu;
  - pěstuje se pšenice, cukr. třtiny, ovoce, vinná réva, sója, chmel

Velký význam má letecká a železniční doprava.

Významná města: Sydney (největší), Melbourne, Brisbane, Adelaide,

Perth

Nový Zéland

- stát rozkládající se na **dvou velkých** a několika menších **ostrovech**
- **vyspělý hospodářský stát**
- konstituční monarchie
- hlavní město: Wellington

- **hospodářství založeno na zemědělství**
- z průmyslu drtivě převažuje **potravinářský** (zpracování masa, mléka, másla)
- **největší vývozce jehněčího masa** a významný vývozce másla a mléka
- přírodní poměry oceánské klima, velké množství vřídél a horkých pramenů
- Severní ostrov (sopky), Jižní ostrov (Jižní Alpy - zaledněné)

Oceánie

- střední a jihovýchodní část Tichého oceánu
  - **velké množství ostrovů sopečného původu**
  - 3 celky:
    - **Melanésie** – Nová Guinea, Fidži,...
    - **Mikronésie** – malé korálové a sopečné ostrovy
    - **Polynésie** – Havajské ostrovy, Nový Zéland,...
- Největší sopka Mauna Loa 6000m pod mořem a 4169 nad hladinou
- **korálové ostrovy** - atoly BORA BORA, Bikiny
  - **turistický ruch**
  - nejnákladnější země Nový Zéland a Havajské ostrovy
  - většina států patří k těm **nejmenším na světě** (Karibská rep., Federativní státy Mikronéské, Šalamounovy ostrovy, Naurutská republika (21km²) Tuvalu (25km²))

Otázky k opakování:

1. Austrálie leží na:
  - a) severní a jižní polokouli
  - b) východní polokouli
  - c) jižní a východní polokouli
2. Je Austrálie vyspělý stát?
  - a) ano
  - b) ne
3. Jak se jmenuje nejvyšší vrchol Austrálie?
4. Jaké dva velké ostrovy tvoří Nový Zéland?
5. Rozděl Oceánii do tří skupin.
6. Jakého původu jsou ostrovy v Oceánii?
7. Kde žije většina obyvatel Austrálie?
8. Hospodářství Nového Zélandu je založeno na.....
9. Vyjmenuj některé endemity žijící v Austrálii.

Orientace v mapě Austrálie a Oceánie

Moře:

Indický oceán, Korálové, Timorské, Fidžijské, Tasmanovo, Arafurské

Zálivy:

Velký australský, Carpentarský, Žraločí zátoka

Průlivy:

Bassův

Ostrov, souostroví:

Jižní o., Severní o., Tasmánie, Nová Kaledonie, souostroví Fidži, Šalamounovy o-vy, Cookovy o-vy, Tahiti, souostroví Tuamotu, Marshallovy o-vy,

Havajské o-vy,

Pohoří:

Velké předělové, Australské Alpy (Mt. Kosciusko 2228 m),

Pánve:

Velká artéská pánev

Pouště:

Velká písečná, Velká Viktoriina,

Řeky:

Darling, Murray

Velká útesová bariéra

Města:

Perth, Adelaide, Melbourne, Sydney, Brisbane, Newcastle,

Canberra, Wellington, Auck land,

Otázky k opakování:

1. Austrálie leží na:

- a) severní a jižní polokouli
- b) východní polokouli
- c) jižní a východní polokouli

2. Je Austrálie vyspělý stát? a) ano b) ne

3. Jak se jmenuje nejvyšší vrchol Austrálie? Mount Kosciusko 2230

4. Jaké dva velké ostrovy tvoří Nový Zéland? Severní a Jižní

5. Rozděl Oceánii do tří skupin. Polynésie, Melanésie, Mironésie

6. Jakého původu jsou ostrovy v Oceánii? sopečného

7. Kde žije většina obyvatel Austrálie? ve městech

8. Hospodářství Nového Zélandu je založeno na zemědělství.

9. Vyjmenuj některé endemity žijící v Austrálii. ptakopysk, ježura, klokan, koala, emu, eukalypty (blahovičníky), akácie

Citace obrazového materiálu:

Dostupný pod licencí GNU Free Documentation License

na www: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Australie_politicka_mapa.png